

44. FESTIVAL BORŠTNIKOVO SREČANJE BORŠTNIK THEATRE FESTIVAL 16.–25. OKTOBER / OCTOBER 2009

4 4 Ništrc

Numerološka usoda Festivala Borštnikovo srečanje! Števila (in matematika) so pogovorni jezik našega planeta in verjetno tudi celotnega sončnega sistema, zato bom tokrat za uvod Biltena razbrala, kaj nam Pitagorova starodavna znanost še danes sporoča o letošnjem festivalu, ki je 44. po vrsti!

Število štiri nosi v sebi jang energijo, ki je svetla, moška energija, njen planet je sonce in pomeni zavest ter stvarno in racionalno pristopanje k stvarjem. Očitno je torej, da letos na Borštniku še ne bomo veliko improvizirali. Natančneje gledano pa štirica ponazarja pomen in energijo trdega dela. Iz tega lahko sklepamo, da imajo ljudje, ki pripravljajo ali kakorkoli drugače sodelujejo s festivalom, ogromno močne volje do dela. Predani so in vztrajni, obenem pa previdni in varčni, premalo spontani in nepripravljeni na tveganje. Podvojena štirica pa opisane lastnosti še dodatno potencira. Ogromno novega dela se obeta festivalu in delavnega elana ter odločno sledenje zastavljenim ciljem. Nekoliko več težav bo z uvajanjem novih in spreminjanjem starih, preverjenih vzorcev in metod dela ter z iskanjem osebnega stila (kar se bo vidno odražalo pri izbiri večernih toalet), saj štirica kot številu z moško energijo primanjkuje ženske domišljije in ustvarjalnosti. Že v prihodnjem letu, ko se bo štirica ob bok postavila petica (45. Festival Borštnikovo srečanje), ki jo napolnjuje jin energija in temna, čutna, nezavedna sila, bodo stvari končno spet v harmoniji. Ženska živahnost, dinamičnost, lahkotnost komunikacije in zmožnost spreminjanja ter hitrega prilagajanja bo odlično dopolnilo moško stacionarnost, smisel za red, vestnost pri delu in vztrajnost. Dodatna pojasnila proti plačilu sprejema novepečena numerologija NK

4 5

CITAT

"Predani in vztrajni, obenem pa previdni in varčni.."

Zvočna usoda

Zavod Sploh je v koprodukciji z Yanvii (Italija) ustvaril zvočni performans, ki se bo na letošnjem Festivalu Borštnikovo srečanje zvrstil v kategoriji spremljevalnega programa. Premiera projekta je bila v Mestnem muzeju Ljubljana 20. decembra 2008, zamisel in idejo pa sta skovala Tomaž Grom in Špela Trošt.

Zvočni performans je javno izvedeno zvočno in glasbeno delo avtorja Tomaža Groma, ki do zdaj še ni prišlo v javnost. Uporabil je dela, nastala v zadnjih 15 letih, ki so bila prvotno namenjena uprizoritvenim umetnostim in filmu, katere pa so režiserji ali koreografi iz različnih razlogov zavrnili.

Grom je že sodeloval v najrazličnejših zasedbah ter pri raznovrstnih glasbenih zvrsteh. Svojo izraznost črpa iz akustičnih in digitalno procesiranih zvokov. Ustvaril je avtorsko glasbo za več gledaliških, plesnih in lutkovnih predstav. Gostoval je na številnih festivalih po Evropi in Kanadi. V

zasedbah ALZHEIMER3, TILT, CPG IMPRO se kot solist posveča predvsem raziskovanju razširjenih tehnik igranja kontrabasa v kombinaciji z elektronom. Prav tako večje krmari med svobodno improviziranimi in vnaprej določenimi strukturami, kar pa le vzpodbudi njegovo nenehno raziskovanje lastnega zvočnega obraza, pri katerem ga vodi predvsem zvočna spontanost. Leta 2007 je prejel nagrado Zlata ptica, namenjeno inovativni ustvarjalnosti, ki jo podeljuje Liberalna akademija.

Projekt Ništrc je korak naprej od zvočnega performansa Bruto (2006), saj se je le-ta naslanjal na birokratske odnose umetnika in njegovega odzvena. Tokrat pa gre za usodo umetniškega izdelka, ki je vedno v rokah kupca. Avtor mora tako poiskati svojo lastno strategijo za ponujanje umetniškega izdelka, ki ga bodo želeli kupiti. Mi pa moramo kot gledalci in poslušalci izbirati, kaj in kako bomo ta izdelek sprejeli ali kupili.

Sama ideja je nastala iz potrebe po zlitju umetniškega delovanja na glasbenem in gledališkem področju. V tej predstavi na eni strani glasba učinkuje kot povsem abstraktna umetnost, na drugi strani pa gledališče kot predvsem konkretna, stvarna umetnost. Skupaj postane ta osnova za ta zvočni performans, ki se sprašuje o diktiranem in svobodnem avtorstvu, o razmerju med avtorstvom in zgolj izvajanjem umetniške akcije, med zavednim in nezavednim avtorstvom, med zavestno kontroliranimi in naključno vzpostavljenimi pomeni in simboli. Torej premislek o lastnem ustvarjanju ter o zavračanju lastnega medija, ustaljenih postopkih, principih, o pritiskih na umetniško proizvodnjo in s tem tudi na potrošnjo. Z vsemi omenjenimi temami se Ništrc ukvarja neposredno in posredno preko zvočnega in glasbenega materiala avtorja Tomaža Groma, ki govori glasbeni, gledališki in vizualni jezik. TK

Refleksija

Ves svet je oder in vsi ljudje smo samo igralci na njem

Predstava se zares začne šele z občinstvom. Z ljudmi. Vedno gre za razmerje igralci - občinstvo. Oboji oddajajo in oboji prejemajo. Zanimivo se je vprašati, če je to res in kako predstave vplivajo na ljudi, na posameznika. Verjamem, da gledališče, če že ne more odločilno vplivati na ljudi, jih vsaj dopolni, obogati, spozna z novo izkušnjo. Kot v življenju, ko se soočamo z različnimi situacijami.

Ujela sem se pri razmišljanju, da smo gledališče (tudi) mi. Naša življenja so neke vrste predstava. Drugim se predstavljamo kot »mi«. Vsem dajemo malo sebe. To počnemo neprestano. Delamo vtise, igramo vloge prijatelja, hčere, brata, tujca, sodelujemo v vsakodnevnih situacijah, občasno improviziramo ...

Nekako tako kot se v predstavi igralci predstavljajo občinstvu. V času predstave se odklopimo ter kot mali voajerji v temi pogledamo, kako se z življenjem soočajo drugi. Pravzaprav tudi kot občinstvo nismo pasivni. Za vtis se lepo oblečemo in v gledališče gremo v vlogi gledalca. Gledališče je torej življenje v malem in življenje je gledališče v velikem.

Razstava "Življenje (v nastajanju)" (v režiji Janeza Janše) nas za hip ustavi pri raznih naših družbenih in socialnih vlogah in obrne sliko. Ponudi nam možnost, da sami postanemo igralci in se gremo »vsakodnevno življenje«; se poljubljam, razbesnimo, razbijamo krožnike, trgamo obleke, se včlanjujemo v stranke, si spremenimo videz, ime, napišemo ljubezensko pismo, zapuščamo ljubljene ali obratno ... Verjetno prav zato, da se na nek način zavemo, da je vse, kar počnemo, igra. Vsak ima svoj oder in svojo predstavo. Vsak dan znova. Le da se tega mnogokrat sploh ne zavemo. Mogoče bi temu kdo oporekal, vendar kaj pa je potem to, kar počnemo, ko si nadenemo našo javno podobo?

Se naša predstava konča, ko smo zares samo sami s seboj? Takrat slečemo svojo javno podobo, kar lahko primerjamo z igralcem, ki se sleče iz kostuma. Ali mar tudi takrat igramo? Vsekakor v vseh situacijah nabiramo izkušnje in naša igra in naše življenje je vedno bolj izpopolnjeno. Z vsako predstavo zrasteš malo višje. Saj je oder življenje in življenje je oder. KP

Pokrovitelji

CITAT

Faust: Kdo si torej?
Mefisto: Majhen del moči, ki hoče vedno zlo in vedno dobro.
Faust: Kaj hočeš povedati s temi skrivnostnimi besedami?
Mefisto: Sem duh, ki vedno zanika! In po pravici: kajti vse, kar se rodi, zasluži, da se uniči; bilo bi bolje, da se nič ne bi rodilo.

J. W. Goethe

90 MARIBOR

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

FESTIVAL BORŠTNIKOVO SREČANJE BORŠTNIK THEATRE FESTIVAL

Kdo je kaj na Festivalu BS

Danilo Rošker, direktor SNG Maribor
Alja Predan, vodja Festivala BS
Vili Ravnjak, umetniški vodja
Drame SNG Maribor
Drago Prosnik, vodja tehnike SNG Maribor

Tone Partljič, predsednik
Sveta Festivala BS
Lidija Koren, izvršna producentka
Festivala BS
Alan Kavčič, odnosi z javnostmi
Ksenija Repina, urednica publikacij
Festivala BS
Darko Štandekar, tehnični vodja
Ivan Vinovrški, fotograf Festivala BS
Franci Rajh, arhivar Festivala BS

Selektorica programa 44. Festivala BS
dr. Barbara Orel

Strokovna srečanja
Jernej Novak
Voditelja pogovorov o predstavah
Jaroslav Skrušnjin in Jernej Novak

Strokovna žirija 44. Festivala BS
dr. Blaž Lukan, Mario Brandolin,
Gregor Butala, mag. Mojca Jan Zoran,
dr. Maja Haderlap

Žirija za Borštnikov prstan
Tone Partljič, Rapa Šuklje, Peter Ternovšek

Blagajna SNG Maribor
Odprta od ponedeljka do petka
od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 19.30,
v soboto od 10.00 do 13.00
in vse dni uro pred predstavo.
Več informacij na www.borstnikovo.si

Bilten – interni informator Festivala BS
Urednica: Ksenija Repina
Pomočnica urednice: Eva Mahkovic
Uredništvo – študentke AGRFT: Urša
Adamič, Tereza Gregorič, Vesna Hauschild,
Nuša Komplet, Tea Kovše, Eva Kraševc,
Nika Leskovšek, Eva Mahkovic,
Kaja Pregrat, Anita Volčanjšek
Oblikovanje: Danijela Grgič
Stavek: Sašo Potočki
Tisk: Dravske tiskarne Maribor
Naklada: 200 izvodov
Maribor, oktober 2009

Foto Ivan Vinovrški

